

1992.

MART Evropska zajednica donijela odluku da se održi referendum, kao uslov za priznanje nezavisnosti BiH. SDS pozvao na bojkot referenduma.

Po zatvaranju glasačkih mjesta u Sarajevu, na referendumu za nezavisnost, iza ponoći, postavljene barikade na ključnim saobraćajnicama.

SDS pokušava oružanim putem poništiti rezultate referenduma.

Mirovna povorka građana krenula ka barikadama. Oko 22.00 kolona srušila barikade.

Ispred zgrade Parlamenta održan veličanstven miting, kao Oda miru.

Na Sarajevski aerodrom sletio prvi američki Herkules, sa humanitarnom pomoći.

UN trupe se stacioniraju u sarajevski Dom penzionera.

Glavni štab UN-a u Sarajevu počeo s radom.

APRIL Na sjednici Predsjedništva BiH od 4. aprila donesena odluka o mobilizaciji za one "koji to žele".

U mirovnoj koloni građana ubijena studentica Suada Dilberović, snajperom sa obližnjih brda, od oružanih formacija bosanskih Srba. Ona je prva žrtva snajpera u Sarajevu.

Građani provalili barikadu na Mostu Vrbanja, uz povike "Izlazite, bagro! Lopovi!" Povorka građana razvalila vrata i prodrla u Skupštinu.

EZ priznao BiH.

SAD priznale BiH.

U Sarajevu uveden policijski sat. U Sarajevu vlada haos. Pljačke prodavnica. Olimpijski muzej zapaljen. Organizovan štab TO.

MAJ U Sarajevu je 17.000 izbjeglica koji sele iz jednog dijela grada u drugi.

Sarajevo je pod opsadom. Zatvoren krug oko grada u prečniku od oko 60 kilometara. Postavljeni su tenkovi, minobacači, snajperi, topovi.

Prilikom povlačenja JNA iz zgrade Komande, na Mostu Skenderija došlo do sukoba.

Nakon povratka iz Lisabona, JNA zarobljava predsjednika Predsjedništva Aliju Izetbegovića, njegovu kćerku koja je u pratnji i Zlatka Lagumdžiju.

Juka Prazina, paravojni lider gradskih jedinica, postaje glavno-komandujući Specijalnih jedinica MUP-a BiH.

Vode se borbe oko kasarni JNA.

Vode se ulične borbe.

BiH postala članica UN-a.

Zapaljena Zetra.

Sefer Halilović imenovan za komandanta TO.

Teški artiljerijski napad na porodište.

Masakr nad civilima u redu za hljeb.

JUNI Iseljena najveća kasarna JNA Maršal Tito, u centru grada.

Izgorjela zgrada dnevnog lista Oslobođenje pod teškim artiljerijskim napadima.

Na barikadi snaga bosanskih Srba, pri izlasku iz grada, zaustavljeni bh. olimpijci na putu za Olimpijske igre u Barceloni.

Po gradu lutaju napušteni

OPSADA

kućni ljubimci jer su vlasnici napustili grad.

Francuski predsjednik Francois Mitterrand potpuno nenajavljeno sletio na zatvoreni Sarajevski aerodrom. Otišao u obilazak grada pod opsadom.

Odlukom Predsjedništva BiH uvedena radna obaveza.

JULI Novi član Predsjedništva iz redova srpskog naroda Nenad Kečmanović pobjegao iz Sarajeva.

Učenik Josip Čapelj dao 200.000 dinara ušteđevine Oružanim snagama BiH. "Ja želim da me oni oslobode."

Violončelista Vedran Smajlović svirao na ulici, u centru grada.

Inkasanti pokušavaju da naplate TV pretplatu.

Konvoj majki i djece u organizaciji Dječije ambasade otišao za Italiju.

U gradu nema vode. Snage bosanskih Srba drže sve rezervoare pod kontrolom.

Slikari izlažu slike u haustorima.

AVGUST U konvoju koji se uputio u Njemačku s djecom bez roditelja snajperom pogođene bebe.

Romi iz naselja Butmir odlaze da prezime u Italiju.

Aerodrom zatvoren zbog granatiranja.

Dino Merlin komponovao bo-

Suada Dilberović: Prva žrtva snajpera sansku himnu.

Otišao konvoj Jevreja iz Sarajeva.

Granatama zapaljen hotel Evropa.

Nacionalna biblioteka izgorjela u teškom artiljerijskom napadu.

U sarajevskim bolnicama ljekari i medicinsko osoblje gladuju.

SEPTEMBAR Gradom vlada epidemija enterokolitisa i dizenterije.

Srušen talijanski humanitarni avion.

Ministarstvo obrazovanja izdalo saopštenje da upis u škole zavi-

Masakr u Ulici Vase Miskina

si od bezbjednosnih uslova.

Premijera prve ratne predstave „Sklonište“ u izvedbi Sarajevskog ratnog teatra (SARTR).

Dječiji hor Palčići piše princezi Diani o onome što im se događa.

U gradu haraju glad, bolest, beznade i smrt.

Muslimani i Hrvati bježe s Grbavice, plaćajući Srbima otkup za život.

Odigrana utakmica Sarajevo - UNPROFOR. Rezultat 12:3.

OKTOBAR Gradonačelnik Sarajeva izdao proglas: "Građani, ne sijecite drveće! Samo treba sačekava-

ti otvaranje koridora, a valjda će i to uskoro biti. Topole se mogu sjeći, ali to je za potrebe Oružanih snaga." Agregati za struju rade u kafićima, a ne u bolnicama.

Plate članova Predsjedništva BiH - 20 DM po crnom kursu.

Sarajlije potresa zvuk motorke u zoru, kada se sijeku najbolja stabla.

Velepekara teško granatirana. Izgorio mlin.

Sarajlije pronalaze vodu pomoću rašlji i viska.

Pojavili se bosanski pasoši u ograničenom broju.

NOVEMBAR Konvoj sarajev-

Građani su se na referendumu izjasnili za nezavisnu BiH

SDS odgovorio barikadama na referendum

Sarajlije u redu za vodu

Branioi spriječili JNA da zauzme centar grada

SARAJEVA

skih Slovenaca napustio Sarajevo. Slovenci otišli u Sloveniju.

Ranjenici čekaju na izlazak iz grada.

Pošta priključila 30.000 telefona prioriteta, isključivo za lokalnu komunikaciju jer veze sa svijetom ne funkcionišu.

U gradu se osnivaju banke.

DECEMBAR Snage bosanskih Srba izvele težak napad na Otes.

Svaki Sarajlija ima pravo na 0,333 kg hljeba ili 0,174 kg brašna (brašno dobijaju oni dijelovi grada u koje hljeb ne može stići).

Aerodrom zatvoren, Sarajevo čeka novi krug humanitarne pomoći.

Na sjednici Predsjedništva BiH donesena odluka da Alija Izetbegović ostaje predsjednik dok traje rat.

Proslavljen Božić u bazi UNPROFOR-a. Vojnici Francuskog bataljona pjevali: "Molimo se za mir u Sarajevu."

1993.

JANUAR U 1992. godini prosječni Sarajlija je živio na hljebu. Poređenja radi, prosječni Evropljanin u jednoj godini pojede 55 kg hljeba, a prosjek Sarajlije u '92. godini je 180 kg hljeba.

U sarajevskoj porođajnoj klinici porodaji se obavljaju uz svjetlost svijeća. Niko im ne dolazi, niko im ne pomaže.

U toku je promjena imena gradskih ulica.

Održana promocija idejnih rješenja prvih poštanskih bh. maraka.

Proslavljen pravoslavni Božić.

Potpredsjednik Vlade BiH Haki-ja Turajlić ubijen na putu za Sarajevski aerodrom u vozilu UN-a.

Bosanski Srbi bacili granatu na red za vodu kod Sarajevske pivare.

Cijene na sarajevskim pijacama: jedna penzija = 2 jaja; borac Armije BiH ima platu 20.000 din = 4 kafe u kafiću ili kutija cigareta; 1 kg ju-nećeg mesa = 50 DM

Havarije u Toplani i Vodovodu.

FEBRUAR Bosanski Srbi granatiraju pogrebne povorke, sahrane i bolnice u Sarajevu.

U gradu vlada ratna hiperinflacija.

Obustavljeni letovi UNHCR-a.

Počeo rad srednjih škola u mjesnim zajednicama, poslovnim prostorima, stanovima.

Proglašeni najbolji sportisti u BiH '92. godine: šahisti Vesna Bašagić i Ivan Sokolov.

Otvoreno prvo ratno kino Oba-

la. Projekcije se održavaju u sarajevskim podrumima.

Oslobodenje posjetila Bianca Jagger.

MART Japan poslao konzerve tunjevine za humanitarnu pomoć u vrijednosti od 5.000.000 \$ - to je nutricionistički najvrednija hrana za ovaj vid ishrane.

Obnovljen rad srpskog humanitarnog društva Dobrotvor.

U Sarajevu održan rock koncert Help Bosnia Now!

U Sarajevu suđenje Borislavu Heraku za zločine protiv čovječnosti. Sudija: Fahrudin Teftedarija.

Teški artiljerijski napad na grad.

U Kamernom teatru 55 održana Molitva za mir.

APRIL Otvoreno Koševsko groblje, 27 godina nakon zatvaranja, zbog nedostatka prostora za ukop žrtava ubijenih snajperima i granatama.

U Sarajevo stigla Susan Sontag i susrela se sa umjetnicima i intelektualcima.

U Sarajevo stigla Joan Baez.

Održana uskršnja misa u sarajevskoj Katedrali.

MAJ Apel Skupštine grada svijetu za pomoć u hrani.

Droga stiže u grad iz Posušja, Zernice, Splitsa.

Počeo festival Hare-Krišna, ratni festival mira, uz tradicionalnu muziku, vedski teatar i predavanja.

Na aerodromskoj pisti cvjeta šverc: jedan prelazak piste s 10 kg hrane donosi zaradu od 1.000 DEM.

Svega 105 pasa u gradu vakcinisano protiv bjesnila.

Procvat pozorišta u gradu.

Počela deratizacija grada.

JUNI Masakr na igralištu na Dobrinji. Poginulo 13 ljudi.

Vojska bosanskih Srba gađala ljude u molitvi prilikom dženaze. Poginulo osam ljudi na groblju Budakovići. Mešihat: "Moguće je obavljati dženaze i noću."

Dr. Bakir Nakaš, ljekar Državne bolnice u Sarajevu: "Ove godine mi je lakše, iako mi je užasno teško. Jer, ako ništa, sada znam šta imam, a šta mogu očekivati, čime raspoložem i znam da će ovo dugo trajati."

JULI Glad u Sarajevu. Bašte i balkoni jedini izvori hrane.

Cijene na pijacama: Ulje - 30 DEM; 1 kg brašna - 10 DEM ili dvije kutije cigareta.

Objavljen Dnevnik sarajevske djevojčice Zlate Filipović.

Promovisan slogan opsade "S cigaretom nikad nisi sam."

AVGUST Biblioteka Grada Sa-

rajeva: "Imamo čitalaca više nego ikada, iako je uništeno 130.000 knjiga, dio arhiva i tehnička oprema."

Vojska bosanskih Srba uvodi aviobombe u napad na grad.

Premijera pozorišne predstave „Alkestis“.

Djevojčica Irma Hadžimuratović pogodena snajperom. Pod velikim pritiskom svjetske javnosti izmještena je u Englesku radi liječenja.

SEPTEMBAR Otvorene narodne kuhinje za preživljavanje penzionera.

U Sarajevo ulaze veće količine struje. Elektroprivreda pravi plan redukcija.

U Sarajevu je cigareta bolje sredstvo plaćanja od zraka. Stariji golf vrijedi tri šteke cigareta.

Proslavljena jevrejska Nova godina.

Bh. Pen centar primljen u svjetski Pen centar.

Pojava pauka na ulicama Sarajeva koji odnosi "nepropisno parkirane automobile" izaziva oduševljenje Sarajlija. Oni gledaju spektakl.

Velepekara nema nafte ni za transport, a kamoli za rad agrogata.

OKTOBAR Izvršni odbor Grada

Avenija snajpera

dobio odluku o povećanju stanarina od prvog oktobra.

Papa poslao mirovnu poruku: "Bosanci, niste sami!"

Sarajevski zračni most je najduža akcija te vrste u historiji. Traje 467 dana - ovaj zračni most je duži od berlinskog.

U gradu česte eksplozije plina zbog nestručnog instaliranja.

Otvoren filmski festival u Sarajevu. Brojni gosti ostali u Anconi, nisu se mogli prevesti avionima UN-a. Slogan festivala: "Ništa vam ne možemo obećati."

Jevrejska apoteka u Sarajevu izdala građanima 10.000.000 lijekova.

NOVEMBAR Grad nedjeljama nema struju, vodu, plin, humanitarnu pomoć.

George Soros u posjeti Sarajevu. Masakr nad učenicima u Sarajevu. Obustavljena nastava dok se ne donesu mjere zaštite.

Ponovo masakr nad građanima Sarajeva.

Uvedena pravila za održavanje nastave. Školski sat traje 15 minuta. Od 24. decembra do 1. marta, djeca će imati raspust. Ionako nema grijanja.

Izložba sarajevskih slikara Svjedoci postojanja u Umjetničkoj galeriji BiH.

DECEMBAR Oprema otvorila trafike u gradu pod sloganom "Život čine male stvari".

U gradu krađa struje na razne načine: postavljaju se divlji priključci, podzemni kablovi, priključenja na prioritete i trafostanice.

Fabrika duhana Sarajevo pakuje cigarete u listove knjiga. Sada su na redu Prilozi za historiju bh. književnosti.

U sarajevskoj Katedrali održan svečani božićni koncert.

U gradu nema struje, vode, soli za hljeb.

Festival Sarajevska zima priređuje projekcije crtanih filmova za djecu.

Otvorena kuhinja za javne i kulturne radnike. UNPROFOR im dao hranu.

1994.

JANUAR Barbara Hendrix, operna diva, održala novogodišnji koncert u Sarajevu, u znak solidarnosti s napaćenim gradom.

Masakri civila u raznim dijelovima grada.

U toku opsade grada Kamerni teatar 55 izveo 652 multimedijalna projekta, u prosjeku dva dnevno.

Penzioneri će dobiti brašno umjesto penzija.

Masakr djece na sanjkanju u C fazi, na Alipašinom Polju.

FEBRUAR Masakr civila na Dobrinji, na fudbalskom igralištu.

Masakr na pijaci Markale u centru Sarajeva. 66 mrtvih, 197 ranjenih.

120 DEM, 21. marta 40 DEM. I dalje se na pijacama može kupovati za cigarete i vršiti robna razmjena.

Povodom razvoja događaja u Sarajevu, Yasushi Akashi izjavljuje: "Vidim svjetlo na kraju tunela."

Madelaine Albright u Sarajevu: "Budućnost Amerike i vaša budućnost su nerazdvojive. Ova ceremonija to mora svima pokazati."

APRIL Povodom 110 godina Elektrodistribucije BiH, uključena ulična rasvjeta u Titovoj ulici, Ferhadiji i na Trgu oslobođenja.

Sarajevo zasuto projektilima.

Saopštenje Osnovnog suda II: razvodi idu kao na traci. U većini slučajeva tužene strane su žene. Ako su supružnici razdvojeni dvije godine i ako je adresa drugog supružnika nepoznata, tužitelj auto-

Sarajlije love ribu u Miljacki da bi preživjeli.

Ogromni redovi ispred hrvatske ambasade za vize.

Iz Visokog stigao autobus sa 87 putnika.

Salman Rushdie (The Guardian): "Postoji Sarajevo kao ideja, zamišljeno Sarajevo, čije razaranje čini izgnanicima sve nas."

Novi gradonačelnik Sarajeva Tarik Kupusović ide u Veneciju na bratimljenje gradova. Vodi sa sobom sedmero djece različitih nacionalnosti.

Ulični štandovi sa knjigama koje više nisu roba - to je bio svijet mašte u vremenu strave. Jedna enciklopedija koštala 1 jaje, a danas enciklopedija košta 5 jaja.

U Sarajevu redukcije vode.

Na sarajevskim krovovima niču bašte za preživljavanje.

Ministar spoljnih poslova Velike Britanije Douglas Hurd i ministar spoljnih poslova Francuske Alain Juppe stigli u Sarajevo povodom otvaranja Francuske ambasade.

Bosanski Srbi zatvorili "plave puteve" oko Sarajeva.

AVGUST Uobičajena slika na sarajevskim ulicama: tramvaj stoji, putnici čitaju novine, a snajperista s brda bije po Marijin-Dvoru. Svi čekaju da pucnjava stane. Putnici pri ulasku u tramvaj biraju "najbolje" mjesto u tramvaju, ono "gdje je najmanja mogućnost za pogodak" - to je sarajevski rulet.

Od zatvaranja "plavih puteva" cijene na pijaci skočile 100%.

Hicima s brda spaljena je Vijećnica

Gradonačelnik Sarajeva Muhamed Kreševljaković obilazi pijacu - mjesto masakra.

Po naredbi MUP-a sve pijace u gradu su zatvorene.

NATO uputio ultimatum bosanskim Srbima: artiljerija se mora povući 20 km od Sarajeva. 21. februar je dan D za povlačenje teškog naoružanja bosanskih Srba.

Ponovo uspostavljen zračni most.

Vraća se život u grad. Ljudi šetaju ulicama, djeca se igraju.

MART Otvoraju se četiri putna pravca u i iz Sarajeva.

Najavljeno otvaranje grada, reagovala pijaca. Cijene na pijacama su pale. Kilogram kafe 7. marta bio

matski dobija razvod.

Umro Branko Mikulić.

Pogođeni putnici u sarajevskom tramvaju.

Gradska vlada donijela odluku o zabrani alkohola, poker-aparata, igara na sreću, videoigara, žive muzike - svega što stvara buku i remeti mir građana.

Održan performans na Miljacki: u rijeku porinut splav sa zastavom. Bačene i boce s porukama: "Ovo nije zid! Zdravo, Evropo, mi smo svijet!"

MAJ Cijene za vožnju taksijem u Sarajevu. Od centra do bolnice Koševo - konzerva ribe; od centra do naselja Otoka - 1 litar ulja i 1 kg šećera.

U ratnim razaranja srušen je i neboder Oslobođenja

Upućen apel građanima: "Ne perite čilime, ne zalijevajte bašte!"

Otvorena prva benzinska pumpa.

JUNI Bob Dole, lider američkih republikanaca, stigao u Sarajevo, Sarajlije vodu dobijaju noću zbog smanjene potrošnje struje.

U zgradi zapaljene Nacionalne biblioteke odsviran Mozartov Requiem. Dirigovao Zubin Mehta, pjevao Carreras, odajući poštu poginulim Sarajlijama i poginulim širom BiH.

Sarajlije idu na kurseve stranih jezika. Interlingua Service radi tokom cijele opsade.

JULI Otvorena američka ambasada u Sarajevu.

Ođigrana hiljadita predstava "Pokretnog pozorišta".

Održana modna revija s modelima od gline i germe. Kreatorica Snježana Hufnagl.

SEPTEMBAR Potvrđen Papin dolazak. Na ulicama Sarajeva postavljeni plakati s Papinim likom i porukom "Niste sami, s vama smo!"

Papa nije došao. UNPROFOR nije mogao garantovati sigurnost.

Rastu cijene na pijaci. Banane koštaju 6 DM.

Na sarajevskim ulicama ponovo postavljeni kontejneri za zaštitu od snajpera.

U gradu potraga za drvima: vreća grabovine 20 DM.

OKTOBAR Prikazan film Bosna francuskog filozofa Bernard-Henrija Lévyja.

U Narodnom pozorištu izvedena premijera predstave Romeo i Julija u dječijoj izvedbi. Rediteljica: Olja Kostić.

Nema nafte u gradu. Stigle minimalne količine u grad, za potrebe UN-a.

Igmanski put nije zaštićen, gađaju ga bosanski Srbi.

Odlukom Pape, Vinko Puljić postaje kardinal.

NOVEMBAR Prosječna plata u gradu 2 DEM, a mjesečno jednoj porodici treba 350 DEM.

Pogođen tramvaj: jedan putnik ubijen, šest ranjenih.

U ratnom kinu Apolo održani Dani švicarskog filma.

Sarajevo zasuto granatama.

Otvorena Francuska biblioteka u Sarajevu.

DECEMBAR Srbi postavili protivavionske raketne sisteme u okolini Sarajeva.

Sarajevo: bosanski Srbi zatvorili ventile na plinovodu.

Raketni napad na Predsjedništvo BiH.

Dijete ubijeno metkom iz snajpera.

Papa primio sarajevski zbor "Trebević".

Novi krug humanitarne pomoći u gradu: 1 kg riže, 200 grama graha, 150 grama ulja, jedan mesni narezak od 340 grama, 2 kg brašna.

Potpisan sporazum o prekidu vatre na četiri mjeseca i sedam dana.

U humanitarnoj pomoći građani dobivaju biskvit star 50 godina.

1995.

JANUAR Soros fondacija platila cijepljenje pasa protiv bjesnila.

Veoma uspješna akcija Elektrodistribucije o pravednoj raspodjeli 100 KW po domaćinstvu.

U pripremi pokretanje Gradskog voza od Alipašinskog Polja do Željezničke stanice.

Na balu Roma izabrana Miss - Lindita Tatri.

Apel Kruga 99: Zaustavite zločine nad Čečenima.

Obilježeno 1.000 dana opsade Sarajeva.

FEBRUAR Udari granata i snajpera po gradu.

Snajperi gađaju tramvaj.

Transportno preduzeće GRAS nema sredstava da isplati dug za struju Elektrodistribuciji. Smatraju da nije momenat za naplaćivanje karata za vožnju te zato nemaju ni prihoda.

Ambasador SAD-a Victor Jakovitch na Krugu 99: "U BiH se brane principi zapadne civilizacije."

MART Od Skenderije do Elektroprivrede tramvaje će pratiti transporter UN-a radi zaštite.

Pojavilo se alpsko mlijeko u mljekarama.

Od zatvaranja puta preko aerodroma cijene na pijacama rastu. Na pijaci ono što je jeftinije kupuje onaj ko je brži i ko ima sitan novac.

Ukinuti letovi za Split.

APRIL U Londonu umrla Irma Hadžimuratović, djevojčica pogođena snajperom, a izmještena u London da bi se spasila.

Vijest o još jednoj žrtvi snajpera otišla u svijet. Ubijena djevojka

Maja Đokić.

Prvi korpus oslobodio najviši vrh Treskavice.

Uspostavljena satelitska veza Sarajevo - Barcelona - Svijet kao donacija grada Barcelone Sarajevu.

MAJ Donatori ne dopremaju naftu. Autobusi ne rade. Tramvaji idu na kratkoj relaciji od Čengić-Vile do Alipašinskog Polja.

Masakr na Butmiru.

Kod zgrade UNIS-a ubijen francuski vojnik.

Humanitarna pomoć smanjena za 50%.

Opšti napad na Sarajevo.

Sarajevo: nema prevoza, slab pritisak plina, nedovoljno vode.

JUNI Brašno stoji na Sarajevskom aerodromu. UN nisu u mogućnosti da ga dopreme u grad. Dio Igmanskog puta Srbi drže pod stalnom paljbom. 300 metara puta je kritično.

Izdata zabrana okupljanja. Uve-

Od udara granate poginuo mladi sarajevski intelektualac i novinar Karim Zaimović.

Masakr na pijaci Markale: 35 ubijenih, 90 ranjenih. UN nisu pozvale NATO. Istraga u toku.

Rezultat istrage UN-a: granatu su ispalili bosanski Srbi.

NATO krenuo sa serijom napada na srpske položaje.

U toku NATO akcija Noćni let. Vojnici Armije BiH na Mojmilu cijelu noć pratili NATO spektakl.

SEPTEMBAR Zahtjev UN-a bosanskim Srbima: uklanjanje artiljerije oko Sarajeva na daljinu od 20 km u prečniku, prestanak granatiranja civilnih objekata i obustava svih borbenih aktivnosti.

Srbi granatirali Sarajevo.

Srbi počeli s povlačenjem nekoliko sati prije isteka ultimatum. Domaćinstva u Sarajevu dobijaju struju svaki četvrti dan.

Granate u Sarajevu: osam ranjenih.

August 1995, masakr na Markalama

Pregovori u Daytonu donijeli su mir

Papa je tokom rata poručivao Bosancima i Hercegovcima da nisu sami

Mirnom reintegracijom oslobođena je Grbavica i ostali okupirani dijelovi Sarajeva

deno oglašavanje opšte opasnosti bar dva puta dnevno.

Kriza s vodom u gradu. Prekinut dotok vode s Bačeva.

Plan isporuke struje: svaki treći dan za domaćinstva.

Gradska vlada naručila od Vranice izradu betonskih ploča koje će se po potrebi postavljati na opasnim mjestima u gradu.

Snage bosanskih Srba bacile avio bombu na RTV dom.

JULI Deratizacija grada parafinskim kockama. U Sarajevu pod opsadom preovlađuju Ratus ratus (crni pacov) i Ratus norveginus (sivi pacov). Otrov je efikasan i u uništavanju malih kućnih miševa. Jedan par može izroditi 800 pacova.

Divljačko ubijanje civila. Ubijeno 12, ranjeno 67.

Posljednji krug humanitarne pomoći podijeljen 9. jula: 400 grama graha, 300 grama graška, 200 grama riže, 2 decilitra ulja, 1 kg brašna.

Hrana ušla u grad "alternativnim putem" - kroz tunel.

AVGUST Bicikl ponovo u modi u Sarajevu.

Otvorena prodavnica Beneton. **OKTOBAR** Rusija će pustiti plin i priznati Bosnu i Hercegovinu.

Dogovoren prekid vatre od utorka, 10. oktobra.

Papa izgara od želje da posjeti Sarajevo.

Ponovo otvorena pijaca Markale.

NOVEMBAR U Daytonu počeli mirovni pregovori.

Potpisan mirovni sporazum u Daytonu: BiH kao cjelovita država s dva entiteta i zajedničkim institucijama. Sarajevo ostaje nepodijeljeno. Dogovoreno izručenje ratnih zločinaca.

Dio UNPROFOR-a će se povući, a drugi dio snaga UN-a prefarbati opremu i ući u sastav NATO snaga pod imenom IFOR.

Chirac traži garancije bezbjednosti za srpsko stanovništvo u Sarajevu.

DECEMBAR Sarajevo: pucnji u tramvaj.

Bosanski Srbi demontiraju fabrike prilikom povlačenja.

Bosanski Srbi pale kuće na Grbavici.

Bosanski Srbi traže od Michaela Steinera 1.000 mrtvačkih sanduka i 10.000 kutija za pakovanje stvari da bi napustili dijelove teritorije (na kojima su groblja) koji će pripasti Federaciji.

Srbi otkopavaju mrtve da ih nose sa sobom pri povlačenju.

Održana ponoćna božićna misa u Katedrali.

1996.

JANUAR Bono Vox, vođa grupe U2, dočeka Novu godinu u Sarajevu.

Budućnost Bosne ne zavisi samo od IFOR-a i visoke politike već i od toga hoće li preživjeti Djed Mraz.

Granatiran tramvaj u Sarajevu: jedna osoba ubijena, devetnaest putnika ranjeno.

Zatvoren "zračni most" nakon tri i po godine, najduži u historiji. Sarajevski "zračni most" obavio 13.000 letova i dopremio 167.677

mene kad UNHCR prekine humanitarnu pomoć."

Engleski princ Charles u posjeti Sarajevu.

Počela "mirna reintegracija Sarajeva". U Vogošći Srbi zakrčili put prema Palama. Što nisu ponijeli, zapalili su.

Prema mišljenju sarajevskih srednjoškolaca, na pitanje kakve ih profesije čekaju, najzastupljenije su prodaja droge ili ubijanje po ugovoru.

Federalna policija preuzela vlast u Rajlovcu, Reljevu, Dobroševićima, Ahatovićima, Nedžarićima, Aerodromskom Naselju.

MART Glavni grad BiH Sarajevo zvanično su deblokirali pripadnici Federalne policije u pratnji IFOR-a i međunarodnih kolega. Policija je prva stigla putem koji vodi iz Sarajeva u Visoko i time otvorila glavni grad BiH.

Avdo Hebib, ministar MUP-a Federacije, vožnjom slobodnim

putevima na simboličan način otvorio putne komunikacije koje od Sarajeva vode ka Zenici i Tuzli. Tom prilikom Avdo Hebib je izjavio: "Poručujemo svim građanima da je Sarajevo deblokirano. Ovo je trenutak koji ulazi u historiju."

U Ilijašu istaknuta državna obilježja BiH.

Horor na Grbavici: kruže pljačkaši, ljudi zabarikadirani u svoje stanove. Zapaljena škola na Grbavici.

Oslobođeni Hadžići mirnom reintegracijom.

Oslobođena Iliđa, 12. marta, mirnom reintegracijom.

Mirnom reintegracijom oslobođena Grbavica. Potom, oslobođeni Vraca, Faletići, Špicasta stijena, Gornje Biosko.

Centrotrans tranzit sklanja kontejnere sa ulica Sarajeva. Bilo je 380 objekata "za zaštitu" - automobila, trolejbusa, autobusa, betonskih ploča.

(Priredio Muharem BAZDULJ, prema opširnijoj hronologiji iz Edukacijskog paketa "Opsada Sarajeva")